

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. SZERDA, márc 9.

66. szám

Telefon: Kladohivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—58
Megjelenik minden reggel, innep után és hétfőn délben

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg. 5. szám (Minerva-palota)
Kladohivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 5. (Minerva-palota)

Vihar előtt

Vajjon a világtörténelem felelni fog-e valaha arra a kérdésre, mit vit magával az a szalonkocsi, amelyik Chamberlaint és Briandt Genfben röpitette?

Genf bizonyára most sem lesz hűtelen a régi páthosz kötelezéséhez, a világ-békéről tartandó beszédek számára *mikrofon* lesz, szószék a kulisszaszavak szónokai részére. A Népszövetség bizonyára megint alkalmas hangszekrény lesz suttogó szavak megerősítésére, iótékony készülődések valóságillúziójainak felkeltésére Genf lesz a csodalámpa. A történelem megítélése szerint azonban harcmező lesz a békepalota, a legmonumentálisabb háborúnak, a kontinensek küzdelmének vezérkarát verbuválják a béke kenetes szónoklatai közben.

A bekerítés politikája angol találmány volt s Anglia most újra a bevált rendszer után nyult. Ha be lehetett keríteni Németországot s Németország szövetségeseit — most Oroszországon kell kipróbálni ezt a világtörténelmi homlokszorítót. Az angol-orosz vetélkedés világrészek háborus előkészületeiig lobosodott el. Egyszer a Balkán-államokat választották ki a támadás és védekezés hadszínterévé s Olaszországon, Albánián és az Adriai-tenger problémáján keresztül készítették elő a nagy toborzót, seregszemléjét a várható összecsapás színpadi főpróbájának. Azután Indiában ütötte fel fejét új epidémiája a rombolásnak és halálnak. Oroszországnak tenger kell — hangzott a jelszó s ha Európában a rettegetés nem nyitja meg előtte a tenger utjait, majd szerez magának kijárást Indián keresztül — szövegezte meg a »fedőprogram«-ot a esicszerini invenció. Holott — forradalom kellett, forradalom, amelyik gyökerét támadja meg az angol vilgbirodalomnak, éléstárát és anyagraktárát, uralmát és presztizsét fenyegeti. Az erőszak nélküli védekezés ind pszichomentalitását kellett összekapcsolni az erőszak és vér politikájának helyesléssel. Fantasztikus, sőt kísérteties feladat volt összerakni a vizet és tüzet az európai civilizáció gyűlöletének üstjében. Ez a törekvés nem vezetett sikerre, de nem maradt sikertelen sem. Mint egy rettenetes világtörténelmi torzó rettegte meg Angliát s ösztökéli a végső leszámolás siettetésére.

S ami Kinában most végbemegy, annak is csak a jelszavai kínai termékek. Felszabadítás, az idegen rabbilincsek széttörődelése, a kínai nemzeti szellemnek államalkotó tényezővé való fokozása, Kina legyen a kínaiaké, a kínai Monroe-elvnek kiharcolása — mindez csak zászlófelirat, vezércikk-cím és tömegnarkotikum. Oroszország küzdelme Anglia ellen — ez a kínai polgárháború igazsága. Orosz fegyverek angol érdekek ellen küzdenek azokban az összeesapásokban, melyekben kínaiak ölik, pusztítják, gyilkolják egymást.

A világháború kitörésének egyik legmozgatóbb oka a német felkészültség volt: a német katonai körök úgy itélték meg, hogy az összeesapás kikerülhetetlen s minden halasztás csak az ellenfelek háborus készülődésére ad kedvező alkalmat, holott Németország már teljes felkészültséggel mehetett bele az erőpróba. Az angol-orosz leszámolást is Orosz-

ország katonai fölkészültsége siettet. Bruszilov, Tuchacevszki és Kamenyev félelmetesen militarizálták a szovjetet. A szovjet politikusai csak addig voltak pacifisták, amíg hadseregük szervezete ki nem épült. Ahogyan nőtt, hatalmasodott, erősödött és készült fel az orosz hadsereg, úgy halkult Oroszországban a békés külpolitika követelésének hangja s úgy erősödött a militarista nemzetközi politika s kikerülhetetlenségének be-

látása úgy nőtt a nemzetközi béke fölébe.

Az a forró udvarlás, ami Németországot környékezi meg Genfben és Genfben kívül, Oroszország szomszédjának szól. A nagy bekerítésen még Németország csak a nyitott kapu. Az elkeseredett ellenfél elkeseredett szomszédja. Németországot még meg kell nyerni az Oroszország elleni felvonulásra — ez most a genfi politika célja s ez most az engedé-

kenység értelme. Hol vannak már a legyőzöttek és győzők, amikor az új háború újra kiosztani készül a győzők és legyőzöttek szerepeit. »Gyere haza, minden meg van bocsátva« — ezt üzeni Anglia genfi politikája a németeknek. A világháború felidézésének bűnét, mely pedig minden hadisarc és lefegyverzés jogcime volt, elfelejtették Németországnak, csak segiténé új győzelemre a győzöt.

Végetért a költségvetés általános vitája

A szavazást pártközi megegyezés alapján szerdára halasztották — Április 1-ig befejeződik a részletes vita

Pribicsevics nem lép be a kormányba

Beogradból jelentik: A költségvetés általános vitáját a parlament kedden befejezte, de *szavazásra nem került a sor*. A szavazást a pártvezérek kollégiumának határozata alapján szerdán délelőttre halasztották. A halasztás oka az, hogy

a pártok nem tudták kedden felvonultatni embereiket, már pedig a költségvetési szavazás mindig erőpróba szokott lenni a parlamentben.

Az eddigi előjelek szerint a részletes vitának idejekorán való befejezése is biztosítva van.

Ülést tartott kedden a pénzügyi bizottság is és a költségvetési pótvajlaslatokat tárgyalta. Ugyancsak a pótvajlaslatokról volt szó a minisztertanács ülésén is, amelyen résztvett Radonics Jován dr., a pénzügyi bizottság elnöke is.

Az általános politikai helyzet továbbra is tisztázatlan, különösen a radikális pártban uralkodó állapotok miatt.

A kibontakozási kísérletek még nem öltöttek konkrét formát és a sajtóban naponta megjelenő

A parlament ülése

A parlament kedden folytatta és *befejezte a költségvetés általános vitáját*.

Negyedtizenegykor nyitotta meg az ülést Szubotics Nikola dr. alelnök és a formások elintézése után nyomban rátértek a napirendre. Setyerov Szlavko dr. demokrata, kisebbségi előadó volt a keddi vita első szónoka.

— A pénzügyminiszter beszédéből — mondotta Setyerov — valamint a kormánytöbbség magatartásából megállapítható, hogy pénzügyi igazgatásunk és pénzügyeink krízisben vannak. A krízist többek között a felelősségi előadó volt a keddi vita első szónoka. — A pénzügyminiszter beszédéből — mondotta Setyerov — valamint a kormánytöbbség magatartásából megállapítható, hogy pénzügyi igazgatásunk és pénzügyeink krízisben vannak. A krízist többek között a felelősségi előadó volt a keddi vita első szónoka.

kombinációk és verziók egyelőre inkább csak az egyes pártok és csoportok óhajain, mint pozitív tényeken alapulnak.

Nagy feltűnést keltett kedden Markovics Lázár dr. volt igazságügyminiszter megjelenése a parlamentben. Markovics Lázár dr. informálta politikai barátait budapesti utja eredményéről és a sajtó számára is részletesen nyilatkozott. A nyilatkozat Magyarországra vonatkozó részén kívül igen érdekes az a passzusa is, amely szerint

a jugoszláv kormány a múlt év tavaszán konkrét javaslatot tett a horvát kormányra a locarnói mintára költendő barfatsági és döntőbírói szerződésre vonatkozólag,

de az erre irányuló tárgyalások megakadtak. Ezekről a tárgyalásokról a közvélemény nem tudott és így Markovics Lázár dr. ezekről szóló kijelentései jelenlétszerűen hatottak. Egyébként Markovics Lázár dr. magyarbarát politikai működését mindenféle nagy figyelemmel kísérik.

dezetlenek a Franciaországgal és az Angliával fennálló háborus adósságok is. Az állam a Narodna Bankának egy milliárd és száznegyven millióval tartozik. Nem tudni, hogy ezt az állam hogyan fogja tudni kifizetni. A gazdasági krízis egyik főoka a föld primitív megművelése. Az agrártermékek ára harminc százalékkal esett. A mezőgazdasági iparcikkek vámját emelték. Ehhez járul a helytelen adópolitika, amelynek következtében a paraszt háromszor annyi adót fizet, mint régebben. A bevételi vármok és monopolilletékek is súlyosan nehezedenek a falura. Közömbösen bánik a kormány a kereskedelemmel és iparral is. Beruházásokra nagy összegeket fordítanak a költségvetésből, holott ezeket a kiadásokat kölcsönökkel kellene fedezni. Kétes, hogy a tizenegy milliárdnyi bevétel valóban be fog-e folyni. Végül kijelentette Setyerov, hogy bizalmatlan a kormány iránt és ezért a költségvetés ellen fog szavazni.

Radics Pavle volt a következő szónok. A radikálisok — mondotta — összetörték a megegyezés politikáját. A paraszttömegek ereje szuro-

nyokkal nem pusztítható el. A megegyezés sokat segített a népen, pedig a szabadságjogokat az idő alatt sem respektálták. A horvát parasztpárt a maga részéről megtesz mindent, hogy a törvényeket betartsák. A radikálisok megígérték, hogy a legsürgősebb törvényeket tető alá hozzák, így az adótörvényt is, de ígéreteiket nem váltották be. Ezért vált lehetetlenné a horvát parasztpárt számára, hogy a radikálisokkal együtt működjék. Radics Pavle végül bejelentette, hogy pártja a költségvetés ellen fog szavazni.

A délelőtti ülés ezzel végetért.

A délutáni ülés

A parlament délutáni ülésén előbb Mzsika radikális képviselő, majd dr. Gavrilovics Ottó többségi előadó szólaltak fel.

Gavrilovics hosszabb beszédben foglalkozott a gazdasági helyzettel, valamint a hitelkérdéssel, visszautasította a Radics-pártnak azt a kijelentéseit, mintha a Radics-párti minisztereknek nem lett volna befolyásuk a költségvetés összeállításánál. A tervzet elfogadását ajánlotta.

Az elnök dr. Gavrilovics beszéde után az ülést berekesztette és folytatását szerdán délelőttre tűzte ki.

Radics bejelenti az obstrukciót a költségvetés ellen

Zagrebból jelentik: Radics István kedden délelőtt az újságírókkal közölte, hogy a költségvetési póthitelekben a kormány egy szóval sem említi a tartományi önkormányzatok finanszírozását.

— Értesítettek engem — mondta Radics — hogy a miniszterelnök szeretné az önkormányzatok kívánatait teljesíteni és a pénzügyminiszternek is ez az álláspontja. Ugylát-szik azonban, hogy mindez plátói ígéret marad és a kormány tovább is szabotálja a tartományok munkáját.

Az országos politikára áttérve Radics kijelentette, hogy

pártja a mai napon megkezdi a költségvetés elleni obstrukciót.

A horvát parasztpárti klub összes tagjai, akik eddig még nem szólaltak fel a költségvetési vitában, utasítást kaptak, hogy valamennyien szólásra jelentkezzenek és használják ki a házszabályokban biztosított lelőrs beszédidőt. A horvát parasztpárt a

KISEBBSÉGI ÉLET

Az erdélyi magyar párt kolozsvári központi irodájában Debau rendőrigazgató vezetése alatt rendőri bizottság jelent meg, melynek tagjai Vertán komiszár és egy detektív voltak és előmutatva a bukaresti belügyminisztérium rendeletét, a központi iroda vezetését és a párt kolozsvári tagozatának hivatalnokait felszólították a Kolozsváron és a megyében végzett összeírás adatainak kiszolgáltatására. A párt kolozsvári tagozata kénytelen volt a Kolozsváron eddig végzett és magyarokra vonatkozó népszámlálási lapokat, összesen mintegy hatezer darabot, a hatósági közegeknek előmutatni, amiket a rendőri bizottság a kapott rendeletre való hivatkozással lefoglalt és a lefoglalás aktusáról jegyzőkönyvet vett fel. A bizottság vezetője ezután azt az elnöki tanácsi jegyzőkönyvet kérte, amelyben a pártvezetésnek az összeírásra vonatkozó utasítást kiadták. A bizottság a jegyzőkönyv megtekintése után ezt az okiratot is lefoglalta, ami ellen a pártvezetés tiltakozást jelentett be. A párt szenátor és képviselő tagjainak utasítást adott, hogy a kormánytól lépéseket tegyenek a lefoglalások feloldására.

*

A szlovénkóli magyar iskolák helyzetéről érdekes vita indult meg a Prágai Magyar Hírlap hasábjain. A vitához felsorakozott magyar tanárok és tanítók panaszai között a legjellemzőbb és legérdekesebb amit egy gálszécsi tanító hozott föl. »Én — írta — nem csupán olyan iskolákról tudok, amelyekben csak egynemű tárgyakat tanítanak szinmagyar gyermekeknek cseh, vagy szlovák nyelven, hanem olyanokról is, ahol az összes tárgyakat szinmagyar gyermekeknek cseh nyelven tanítják. A felsőzemplémi református egyházmegyére hivatkozom, amelyet legközelebről ismerem — csehül folyik a tanítás a bistei, magyariszépi, magyarsági református iskolákban. Az egyházak hívei, amint az köztudomású, mind egy szál magyarok, mindig is azok voltak, mint iskolafőntartó egyházaknak a törvény értelmében joguk volt iskolájuk tanítási nyelvét meghatározni. A magyar tanítási nyelvhez való ragaszkodásuknak annak idején kifejezést is adtak, de mivel a tanfelügyelő szépen megértette velük, hogy az államsegélyt csak úgy kapják meg, ha a tanítás szlovákul fog folyni: a dolognak utoljára is az lett a vége, hogy a szinmagyar református egyházak iskolájában szinmagyar gyermekek számára a tanítás minden tantárgyból, még a hittan sem véve ki — évek óta vígan folyik csehszlovákul, dacára joguknak, törvénynek, igazságnak. Arról nem is szólok, hogy ugyanezen egyházmegyében már négy év óta folyik a harc a szinmagyar alsómihályi református egyház és a referátus között — a referátus szerint csak egy kicsike kis dolog miatt, amiatt, mert az egyház nem akarja, hogy a magyar gyermekeket elnemzetietlenítsék. De azt hiszem, hogy nemcsak itt mifelénk, de másutt is vannak ilyenre esetek és pedig szép számmal a református és katolikus egyházakban.«

*

A kolozsvári református kollégium igazgatósága a minisztériumtól végzést kapott, mely szerint az intézet autoritációs kérvényének felszerelése hiányos és amíg az igazgatóság annak pótlásáról nem gondoskodik, az intézet nem működhet nyilvánossági joggal. Hogy a magánoktatási törvény milyen feladat elé állította az iskolákat, arra nézve elég tájékoztatást nyújt, ha a kívánalmak egyneműségi felsoroljuk. A kérvényhez csatolniok kellett az intézeteknek: az épület tervrajzát, pontos kimutatásokkal a termek és az udvar méreteiről, az összes leltárokat két példányban, természetesen románra fordítva az egyes leltári tárgyak megnevezését, azután a tantestületre vonatkozó adatokat; a tanárok diplomájának, állampolgársági igazolványának, hűség- esküjének, román vizsgabizonyítványának másolatát, kimutatásokat a használt

tanfolyvekről, nyilatkozatot az intézet nyelvről, fentartóiról, a tanulók megoszlásáról vallás szerint, aztán külön igazolását annak, hogy az intézetnek nyilvánossági joga van. Az intézet vezetősége nyugalommal fogadta a nyilvánossági jog iránt való kérés feltétele visszautasítását, mert a hiányok pótlása most már nem ütközik nagyobb nehézségbe, az állítólagos szabálytalanságok nemlétezésének kimutatása szintén könnyű dolog, úgyhogy az intézet további zavartalan működését illetően nincs ok semmiféle aggodalomra.

*

A bukaresti lapok az utóbbi napokban állandóan felszínen tartják a kormány

és a kisebbségek viszonyát. A sajtó élénken kommentálja a magyar lapok cikkeit, melyekből arra következtetnek, hogy a kisebbségi iskola-sérelmek késedelme nyugtalanságot idézett elő. Averescu miniszterelnök hír szerint sulyt helyez arra, hogy a parlamentben a magyar képviselőket a kormány oldalán tudja, másrészt a magyar parlamenti tagok szükségesnek látják, hogy a paktum ügyében minél előbb világosság legyen. A magyar pártban legutóbb szóba került az is, hogy dacára az ígéreteknek, az állásukból elbocsájtott magyar tisztviselők ügyében semmi sem történt és ezért elhatározták, hogy ebben az ügyben újabb mozgalmat indítanak.

Oroszországtól kívánja Anglia a leszerelés megkezdését

A szárazföldi hadseregek leszerelésének vitája az angol alsóházban

Londonból jelentik: Az alsóház hétfőn este tárgyalta Greenwood munkaspárti képviselő indítványát, amelyben a képviselő felszólítja a kormányt, hogy tegyen lépéseket, hogy

a népszövetségi tanács leszerelési bizottságának legközelebbi ülésén tárgyalják a szárazföldi hadseregek nagyarányú létszámcsökkentésének kérdését.

Greenwood indoklásában kifejtette, hogy a világháború befejezése óta a szárazföldi hadseregekre fordított kiadások óriási mértékben emelkedtek és ma már elviselhetetlen adóterhekkel sújtják a polgárokat.

A konzervatív szónokok azzal az indoklással utasították vissza a javaslatot, hogy

az angol szárazföldi hadsereg leszerelésére csak akkor kerül-

het sor, ha a világ valamennyi nemzete megkezdte a leszerelést.

A leszerelés gondolata a szónokok szerint csak azon államokban vert gyökeret, amelyek tagjai a Népszövetségnek és igen nagy azoknak az államoknak a száma, amelyek a Népszövetségben kívül még mindig folytatják a fegyverkezési versenyt. A konzervatívok szerint ilyen körülmények között

a leszerelési problémát a Népszövetség leszerelési konferenciája aligha fogja megoldani és a világ általános leszereléséről csak abban az esetben lehet szó, ha a leszerelést a Népszövetségben kívül álló hatalmak kezdik meg, így elsősorban Szovjet-oroszország.

Az alsóház azután nagy többséggel elutasította az indítványt.

Csang-Cso-Lin hadseregét a bekerítés veszélye fenyegeti

Ujabb angolelleses tüntetések Kinában

Londonból jelentik: A Csikágó Tribune pekingi jelentése szerint San-Zi, a tartomány kormányzója, aki eddig a legszigorúbb semlegességet követte, tárgyalásokat kezdett Feng keresztény tábornokkal, az északi bolsevista csapatok vezérével, akinek felajánlotta San-Zi tartomány csapatainak támogatását. Ha ezek a tárgyalások eredményre vezetnek, akkor

San-Zi tartomány csapatai hátba támadják Csang-Cso-Lin tábornok hadosztályát. Ebben az esetben Csang-Cso-Lin minden oldalról körül lesz zárva és kénytelen lesz feladni a harcot.

Honkongi jelentés szerint az

icsangi kínai szakszervezetek vezetői az Icsang kikötőjébe küldött angol ágyunaszádok haladéktalan visszarendelését követelik.

Ha szerda reggelik az angol ágyunaszádok nem hegyják el Icsang kikötőjét, akkor a szakszervezetek proklamálják a sztrájkot.

Ning-Po városban hétfőn újabb angolelleses tüntetések voltak, amelyek annyira elfajultak, hogy

az angolok rádió útján kérték segítséget Sanghaiból,

ahonnan az angol flotta parancsnoksága azonnal egy torpedórombolót küldött a veszélyeztetett városba.

Felvonulnak a brittaniások áldozatai

Tanuk Kmetty Károly bűnpörének főtárgyalásán

Budapestről jelentik: Kmetty Károly volt brittaniás főhadnagy sorozatos bűnügyeinek ötödik tárgyalási napján, kedden a tanuk kihallgatására került a sor. A legérdekesebb tanu Hahn Nándor magántisztviselő volt, akit a vádirat szerint Kmetty 1920 májusában elfogott, az Albrecht-laktanyába szállított és ott megkínzott. Hahn megkínzottatásának történetét a következőkben adta elő a honvédtörvényszék előtt:

— Az Aréna-uton mentem hazafelé, amikor egy tiszt és egy közlegény leigazoltak. Amikor megmondtam, hogy zsidó vagyok, bevitték az Albrecht-laktanyába, ahol felvittek egy szobába, amelyben több tiszt és altiszt, valamint néhány civil tartózkodott. Egy bricsesznadrágos civil hozzámjött és szó nélkül felpofozott, mire valamennyien pofozni

eldjultam. Ekkor felmostak és amikor magamhoz tértem, kiharancsolták a szobából a legénységet és csak a tisztiek maradtak benn. A tisztiek levették a lábamról a cipőt és előbb a csupasz lábamat verték majd farkasguszba kötötték. Ez úgy történt, hogy összekötötték kezemet és lábaimat, a lábaim között pedig egy vastag rudat húztak keresztül és ezen hintáztatni kezdtek. Amikor jalveszékelni kezdtem, ledobtak a földre és ráléptek a számra. A fájdalomtól újra kiáltottam, mire azt a vastag rudat, amelyen az előbb hintáztatnak, a számba dugták. Amikor újból elájultam, ismét felmostak és odaláncoltak a fal mellé, később egy tiszt a hajamnál megragadott és kidobott a folyosóra, ahol a vízcsapnál megmostak. Ezután visszavitték a szobába, ahol haptákba kellett vágni magamat és felvittek hol jobbra arcot, hol

balra arcot vezényeltek. Amikor jobbra arcot csináltam, a jobboldalon álló tiszt pofozott fel, amikor balra fordítottam a fejemet a baloldalon álló tiszt ütött arcul. Már teljesen elgyöngültem, amikor ráparancsoltak, hogy énekeljek és így ment ez felkettőig, amikor kidobtak az uccára.

Hahn Nándort ezután szembesítették Kmetty Károlyval, mire a tanu kijelentette, hogy az a tiszt, aki őt letartóztatta, valamivel zömökebb volt Kmettynél és Kmettyben nem ismeri fel határozottan bántalmazóját. Lendvay főorvost hallgatták ki ezután, aki elmondotta, hogy Hahn bántalmazása után vele vizsgáltatta magát és egész teste tele volt sérüléssel.

Laksz Mátyás óraszegédet ugyanakkor vitték be az Albrecht-laktanyába, amikor Hahn. A tanu elmondotta, hogy először három fiatal katona ütlegelte, majd egy tiszt korbáccsal verte. Ezután egy nagy szobába vitték, ahol körülbelül ötvenen lehettek, köztük egy csomó civil is, akiket a tisztiek bikacsokkal, korbáccsal, sajkával, evészközzel és minden kezük-ügyébe kerülő tárggyal agyba-főbe vertek. A szembesítésnél Laksz sem ismerte fel határozottan a kínzások vezetőjében Kmettyt.

Rosenzweig János is jelen volt Hahn bántalmazásánál. A tanu elmondotta, hogy tőle csak a vallását kérdezték és amikor megmondotta, hogy zsidó, bevitték az Albrecht-laktanyába, ahol már a kapuban boksztolni és útni kezdték, majd puskatussal verték. Amikor elájult, mindig a vízvezetéknel mosták fel, azonban a fejét közben folyton bevették a vízvezeték csövébe. A tisztiek után a legénység kezdte meg a kínzásokat. Később új embereket hoztak a laktanyába és végig kellett nézni ezek megkínzását is. A legborzalmasabb azonban az volt, ahogyan Hahn-t kínozták. Később levitték a megkínzottakat a cellákba, amelyek visszhangoztak a jajgatástól. A cellákba negyedóránként jött be egy tiszt vagy őrmester és ilyenkor a nyomorékká vert embereknek haptákba kellett vágni magukat és katonai gyakorlatokat végeztek velük, valamint az Erger-Bergert énekellették velük. Éjfél után azután kidobták őket az uccára. A tanu kijelentette, hogy az a tiszt, aki a kínzásokat vezette, nagyon hasonlított Kmetty Károlyra, ma már azonban, hét év után, nem mer megesküdni, hogy valóban ő volt-e.

A védő kérdésére, hogy miért nem tett feljelentést megkínzó ellen, a tanu kijelentette, hogy annak abban az időben úgy sem lett volna semmi eredménye. A tárgyalást szerdán folytatják.

Utonállók leszurtak egy zsedniki földművest

A támadók nyomtalanul eltűntek

Hétfőn este a zsedniki vasútállomás közelében a járókelők egy eszméletlen állapotban levő harmincév körüli embert találtak. Az esetet nyomban jelentették a csendőrségen, ahonnan két csendőr kiszállt a helyszínre. Közben orvosi segítség is érkezett és mire a csendőrök a helyszínre érkeztek, az ismeretlen ember visszanyerte eszméletét. Kihallgatása alkalmával a csendőrségen előadta, hogy Veszelinovics Jánosnak hívják, zsedniki lakos és hétfőn délután a vasút közelében levő korcsmában borozott. Egyedül volt és néhány pohár bort ivott meg. A korcsmában többen tartózkodtak, de ő senkihez sem szólt. Amikor beesteledett, hét óra után elment. Néhány száz lépésre távozott a korcsmától és tanyájára igyekezett, amikor négy-öt ismeretlen férfi rárohant. Nagy sötétség volt és nem tudta felismerni támadóit, akik botokkal és bicskákkal rohantak rá. Veszelinovics nem ijedt meg támadóitól, hanem pusztá kézzel egyiküket magasra emelte és egy másik támadójára dobta úgy, hogy mindketten elcstek. Ugyanebben a pillanatban azonban a többiek két mély késszurást ejtettek Veszelinovics hátán és bottal fejbe ütötték, aminek következtében lerogyott és elvesztette eszméletét.

Veszelinovics gyuanja néhány csantaviri fiatalember ellen irányul. A csendőrség ebben az irányban megindította a nyomozást. A súlyosan sérült földművest a szubotici közkórházba szállították.

Beograd kikivánczik a beogradi tartományból

Javaslatok Beograd és a tartomány külválasztására A tartománygyűlés elfogadta a tisztviselők fizetési szabályrendeletét

Beogradból jelentik: A tartománygyűlés keddi délelőtti ülésén napirend előtt két érdekes indítvány hangzott el, mind a kettő Beograd városnak a beogradi tartománytól való külválasztását célozza. Az egyikben Beograd város tartománygyűlési képviselői pártkülönbösg nélkül javasolják, hogy Beogradot hasítsák ki a tartományból. A másik indítványt dr. Zákó Milán terjesztette elő arról, hogy Beograd és Pančevo együtt új tartományt alkítsanak, illetőleg Pančevót közigazgatásilag egyesítsék Beograddal. Zemun városra vonatkozólag még nem hangzott el ilyen javaslat, mert Zemun képviselői a vukovári tartománygyűlésnek tagjai, de várható, hogy ott is indítványozni fogják Zemunnak Beogradhoz csatolását.

Letárgyalta ezután a tartománygyűlés az önkormányzati tisztviselők fizetéséről szóló szabályrendeletet. A házbérlésmény kérdésében ellentét merült fel a többség és a kisebbség között, ezért az állandó választmány tanácskozássra vonult vissza, majd újabb rövid vita után elfogadták a szabályrendeleti bizottság és pénzügyi bizottság javaslatát.

Az ülés végén felolvasásra került a költségvetési javaslat, amelynek általános vitája szerdán kezdődik meg. Erős vita várható a pótdók miatt, amelyeket a többség, különösen a bácskai képviselők is sokálnak. Nagy terhet jelent a tartományi adó Beograd városra is. A költségvetés általános vitája több napig fog tartani!

CIRKUSZ

Szand—Szmtc

vagy egy tapasztalatlan sportember kalandjai

Csajághi mérkőzés, bíró: barátságos.

Igazi sport pour sportmérkőzés volt és mély hatást keltett fel a lelkemben. Néha úgy éreztem, hogy formában vagyok, néha pedig úgy éreztem, hogy a játékosok nincsenek formában. A mérkőzés elején azonnal kidomborodott a mellettem ülő ur fölénye: odapréselt a tribün falához. A 19-ik percben mellbe vágott és ki akart állítani (ugy látszik festőművész volt), de aztán megelégedett azzal, hogy lelökkött a padról. Ellenkezni próbáltam, de ő kijelentette, ha nem fogom be a esőröm, egyszerűen letűn. A szomszéd páholyban heves mézőnyjátékot folytatott egy fiatalember. A 20-ik percben a hölgy le akart vonulni. A 21-ik percben kavarodás a kapu előtt, a fiatalember büntetőterületen belül hencet vett.

Ekkor zene esendült fel. Csajághi irányított hétágu sípján. Két talpat éreztem a lábamon és a charleston ismert figurái tönkretették a lakkeipómet. Bűntető — kihoztam, mert a labda lesurolta a Held Misi térdéről a pudert. A két talp tovább topogott a tyukszememen. Nem mertem szólani, féltem, hogy tizenegyet ítélnék ellenem. A felhő vége felé a bíró minden ok nélkül esardást írtvírt, mire a publikum tejfúborozta Csajághit.

A második félidő, a szokástól eltérőleg nem heves mézőnyjátékkal, hanem füttyel kezdődött. Az ötödik percben esteledni kezdett. A hatodik percben már minden Barna volt és a Weisz is Feketének látszott. Sillis pedig egyáltalán nem is látszott. A páholyban a fiatalember ofszedhen állt, ezt abból következtettem, hogy a közönség mindig a hölgyre nézett és teli fűdővel kiabálta: bíró ofszéd! Nem értettem, hogy a publikum miért nézi állandóan a csinos szökét, mikor a korzón jegy nélkül is lehet gusztálni. A huszonharmadik percben előm állt egy ur és nem láttam semmi mást csak a hátát. Beléragtam. — Mi volt ez uram? — törmedt rám.

— Korner — feleltem és veszélyes lefutást csináltam a balszélén, de a kapu előtt az ellenőr leszerelt és jegyet kért. — Azt feleltem neki, hogy jegyet csak a vasuti pénztárnál kaphat, mozijegyet pedig a Lifikában. Ebben a veszélyes helyzetben Jackó Pista mentett és rávetéssel kivédett, úgyhogy nem repül-

hettem be a potyára. A harmincötödik percben esni kezdett az eső. A negyvenedik percben a páholyban ülő fiatalember védhetetlenül hálóba került. A kis szöke hálójába. Még öt perc és Csajághi füttyorészni kezdett. A füttyre megindult a nép az ajtó felé. Nem értettem, miként lehet az, hogy egy ember

kifütyöl ekkora tömeget. A színházban fordítva szokott lenni. Az eredmény 1:0 volt a szöke javára, ami megfelelt a papirformáknak is. A látottak egyébként kielégítették a közönséget, de ki kell jelentenem, hogy a mézőny legjobb embere nagy kanász volt.

(Sz. E.)

Olaszország ratifikálta a besszarábiai szerződést

Sciajola olasz delegátus szenzációs bejelentése a népszövetségi tanács keddi ülésén — Az olasz ratifikálás végleg biztosítja Románia számára Besszarábiát — Sciajola szerint a ratifikálás nem jelent ellenséges aktust Oroszországgal szemben — Anglia készítette elő az eseményt, amely lényegesen megerősíti Románia nemzetközi helyzetét

Romániát is belevonták az olaszok Földközi-tengeri politikájának rendszerébe

Genéből jelentik: A legnagyobb politikai eseménye a keddi napnak

Sciajola olasz delegátus hivatalos bejelentése, amely szerint az 1920 októberében kötött besszarábiai egyezményt az olasz kormány ratifikálta.

Ezzel tehát ez a szerződés, amely akkor a román kormány és a versaillesi szerződés négy főhatalma: Franciaország, Anglia, Olaszország és Japán között jött létre, életbelépett és

végleg biztosítja Románia számára Besszarábiát.

Sciajola a ratifikálás megtörténtéről tett bejelentését azzal egészítette ki, hogy

ebben a tényben senkisé sem lásson támadó szándékot Oroszország ellen.

Ez csupán facon de parler, amely felett napirendre kell térni.

A besszarábiai szerződés olasz részről történt ratifikálásának politikai jelentőségét népszövetségi körökben főképpen abban látják, hogy

ezzel Romániát is belevonták az olaszok Földközi-tengeri politikájának rendszerébe, amely főleg Jugoszlávia ellen irányul.

Sciajola a nagyjelentőségű eseményről a sajtó képviselői számára a következő nyilatkozatot bocsátotta rendelkezésre:

— Az olasz minisztertanács elhatározta, hogy Besszarábiának Romániához való tartozásáról szóló 1920 évi nemzetközi konvenciót ratifikálja. Ebből

Románia belekapcsolódik Anglia és Olaszország együttműködésébe

Bécsből jelentik: Diplomáciai körökben meglepetést keltett az a genfi hír, hogy Olaszország ratifikálta a besszarábiai szerződést, noha erre már régebben el voltak készülve. A hírrel kapcsolatban antant-diplomaták részéről közlik, hogy

egyre élesebb körvonalakban bontakozik ki az az új elhelyezkedés és diplomáciai konstelláció, amely Románia számára most megnyílt.

Olaszország együttműködése Angliával Sanghaiban bizonyította, hogy Chamberlain ezt a kolaborációt az angol és olasz keleti politika között már Mussolini-val való találkozás alkalmával előkészítette. A brit külügyminiszter először látta a távol keleten tornyosuló viharfelhőket és tudta, hogy a szovjetországi üzemeknek ez lesz a következményük, tehát

Chamberlain Romániát és Lengyelországot is bele akarta kapcsolni távol keleti politikájába, mint Szovjetország legközelebbi szomszédait, hogy a bolsevistaellenes törekvéseket alátámassza.

Romániában Anglia kevésbé lephetett fel közvetlenül, mint Olaszország, az angol külpolitika tehát odajáratott, hogy a bukaresti kormány nemzet-

ben az elhatározásban az olasz kormányt az a felfogás vezeti, hogy

ennek a nemzetközi okmányoknak a ratifikálása tovább nem halasztható.

Az olasz kormány sohasem ismerte félre ennek a nemzetközi egyezménynek a jelentőségét, azonban a ratifikálást eddig halasztotta, mert azt várta, hogy a két érdekelt kormány közvetlen tárgyalással megegyezik egymással.

Az olasz kormány azonban hangsúlyozza, hogy a ratifikálás mostani ténye nem jelent ellenséges aktust Oroszországgal szemben.

Római jelentés szerint ott sem politikusok, sem lapírók nem tudtak közelebbi felvilágosítást kapni Olaszországnak a besszarábiai szerződéshez való kapcsolatáról. Nyilvánvaló, hogy

Mussolini e fontos eseménynek bejelentését elsősorban két helyen kívánta: a népszövetségi tanácsnál és Bukarestben

és addig nem hajlandó az esemény horderejéről nyilatkozni, amíg a bejelentés megtörténtéről hivatalos jelentést nem kap. Genéből már megjött a távirat, hogy Sciajola a ratifikálás tényét tudatta a Népszövetségi Tanácsban, most még megvárják a bukaresti jelentést is és addig csak annyit tartanak szükségesnek nyomatékosan hangsúlyozni, hogy

a ratifikálás az olasz-román jóviszony és barátság keretén túl nemzetközi jelentőségű.

Ennél többet olasz részről egyelőre még nem mondatnak.

közi helyzetét Olaszország révén szilárdítsa meg.

A helyzet az volt, hogy noha Mussolini barátsági szerződést kötött Romániával, mégsem ratifikálta még a besszarábiai egyezményt, tehát azt kellett elérni, hogy ez a ratifikálás mielőbb megtörténjen és ezért nagyobb jelentőségű a ratifikálás megtörténte magánál az olasz-román barátsági szerződésnél is. A ratifikálás által Románia új helyzetbe kerül és

anélkül, hogy Románia számára politikai kötelezettség származna, belekapcsolódik az angol és olasz külpolitika együttműködésébe.

Románia nem könnyű feladatú addigi békepolitikáját, viszont a ratifikálás után nemzetközi helyzete lényegesen megerősödött.

Stresemann, a kedélyes elnök

Genéből jelentik: Az a mód, ahogyan Stresemann nemet bírdomai külügyminiszter a Népszövetségi Tanács tanácskozásait vezeti, általában kellemes hatást vált ki és különösen tetszenek Stresemann temperamentumos, ötletes és humoros megjegyzései, amelyekkel sűrűn megneveteti a delegációk

tagjait. Így történt hétfőn is, amikor Titulescu román delegált az erdélyi magyar optások panaszainak jogosulatlanságát igyekezett kimutatni és felsorolta mindazokat a nemzeteket, amelyeknek állampolgárait a román agrárreform ugyanolyan elbánásban részesített, mint a magyarokat. Valahányszor Titulescu ilyen nevet említett és hangsúlyozta, hogy ebben az esetben a kisajátítást szenvedő fél olasz, francia, vagy csehszlovák, mindig az illető tanács tag felé fordult és udvarias fejhajtással mondotta, hogy ezeket ép oly kiméletlenül sujtotta a kisajátítás, mint a magyarokat. Az elnöki székből ekkor Stresemann közbevetette a következő kérdést:

— És a németeket is?

Titulescu udvariasan meghajtott magát Stresemann felé és így válaszolt: — Magától értődik, a németeket is. Egyes tanács tagok különösnek tartják Stresemann temperamentumos viselkedését, amellyel a tárgyalások menetében is igyekezik beleavatkozni, de a delegátusok többsége jól mulat megjegyzéseire és azokat helyénvalóknak találja.

A felsősziléziai kisebbségi iskolák ügye a Népszövetség előtt

A népszövetségi tanács keddi délelőtti nyilvános ülése simán és gyors ütemben végzett a napirendre tűzött hét ponttal és az ülés alig félórát tartott.

A felsősziléziai kisebbségi iskolák ügyét háromtagú albizottságnak adták ki.

amelynek Unutia (Columbia), Sciajola (Olaszország) és Troostoyk (Hollandia) a tagjai. Ez az albizottság még a mostani ülészakon tartozik javaslatát előterjeszteni. Érdekes, hogy lengyel részről nem a tanács ülésén ugyan, hanem annak keretein kívül forma szerint teljesen jogosultnak ismerik el a német álláspontot, csupán praktikus szempontokat hoznak fel, amelynek a mérlegelése az albizottságnak lesz a hivatása.

Az ülésen letárgyalta egyéb pontok közül említésre érdemes Benes indítványát, amelynek értelmében a tanács elvileg kimondta, hogy

sulyos politikai változások idején a Népszövetség valamennyi tagja köteles szünetelni a Népszövetség összehívását

és megkönymiteni minden rendelkezésre álló eszközzel a Nemzetek Szövetségének munkáját. Ezt a határozatot a szeptemberi ülészakon fogják tárgyalni.

A tanács legközelebbi nyilvános ülést szerdán délelőtt tartja.

Nagy választékban vannak feltűnő olcsó árban
hálószobák
HEMLER-butorület, Novisad

Markovics Lázár nyilatkozott budapesti utjának eredményéről

„Budapestről olyan benyomásokot hoztam magammal, melyek hasznára lesznek az országnak” — mondotta Markovics — A magyar kormány és a közvélemény őszintén kívánja a két ország közötti közeledést — A megegyezés nem érinti a kisantant-államok viszonyát — A dunai konföderációról nem tárgyaltak

A jugoszláv-magyar szerződés biztosítaná Középeurópa békéjét

Beogradból jelentik: Markovics Lázár dr. volt igazságügyminiszter, aki hétfőn este visszaérkezett Beogradba, kedden délután fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt részletesen nyilatkozott budapesti benyomásairól, utjának jelentőségéről és eredményéről.

— Budapesti utamról szükségesnek tartom — mondotta Markovics — hogy a mi sajtónk utján is őszintén és világosan tájékoztassam a közvéleményt. Szükségesnek tartom elmondani, mért tettem meg ezt az utat, milyen körülmények közt és milyen minőségben. Mint önök is tudják, Budapestről rövid hírek érkeztek ottani nyilatkozatomról, melyek szerint én bizonyos dolgokról, többek közt Duna-konföderációról beszéltem volna, amiről pedig soha nem volt szó köztem és azok közt, akikkel tárgyaltam.

Nem is értem, hogy lehet véleménykapcsolatban erről komolyan beszélni.

A budapesti Magyarország című lapban megjelent nyilatkozatomban érintve volt ez, de ezt én azonnal megcáfoltam és a cáfolatot a lap le is közölte.

A kisantant szerepe

A béke megkötése óta egész 1925-ig Európa két ellenséges táborra oszlott. A béke az államokat megint csak szétválasztotta, bár formálisan békében éltek. A mi külpolitikánknak is számolni kellett azzal a ténnyel, hogy az államok közt vannak barátaink és vannak ellenséges államok. A béke dacára kénytelenek voltunk bizonyos rendszabályokat tenni, hogy megvédjük magunkat az esetleges ellenünk irányuló akció ellen.

Klasszikus példája ennek a kisantant, melynek az a célja, hogy megvédje a fennálló békeszerződéseket, amennyiben azok háborítják nekünk a győzelemmel elért előnyöket.

A Népszövetség igyekezett ezeket az ellentéteket megszüntetni, igazi békeatmoszférát teremteni és a háboru előtti béke szellemét újból meghonosítani. Ezt az akciót a nagyhatalmak kezdték meg. Főleg Angliának és a Népszövetségnek köszönhető, hogy megegyezés jött létre a két leginkább érdekelt nagyhatalom, Franciaország és Németország között, hogy létrejöjjön a locarnói szerződés, a mely mint ismeretes, a volt ellenséges államokat egyvonalba helyezte és lehetővé tette, hogy a német birodalom belépjen a Népszövetségbe. Németország önként elismerte a békeszerződés által teremtett helyzetet a nyugati határon és kötelezte magát, hogy nem fog beavatkozni Franciaországgal való esetleges háboru esetén. A locarnói szerződés lehetővé tette, hogy Franciaország és Németország teljesen egyenrangú felek módján együttműködjenek a béke megővésén.

Bulgária és Magyarország

Amikor ez a kibékülés nyugaton megtörtént, felmerült az az általános óhaj, hogy Keleten is történjen valami. Az európai sajtó arról kezdett beszélni, hogy most keletről fenyeget veszély.

Keleten a helyzet sokkal komplikáltabb, mert amíg nyugaton csak Németország és Franciaország voltak az érdekelt felek, Középeurópában és a Balkán-félszigeten egész kérdéskompleksummal állunk szemben, amelyeket nem lehetett általános egyezményrel rendezni.

Ezért a Népszövetség azt javasolta a keleti államoknak, hogy részleges me-

gegyezést kössenek Locarnó mintájára, abban a reményben, hogy a speciális egyezmények két-két állam között fokozatosan olyan viszonyt fognak teremteni, hogy végül az összes államokat figyelembe lehet venni általános megegyezés megkötése és az általános békepolitika szempontjából. A legérdekesebb eset Keleten Bulgária és Magyarország esete. Ez a két állam sehogysem akart Locarnó utjára lépni. Hiába jelentették ki Genfben még a múlt évben Románia és Csehszlovákia képviselői, hogy hajlandók Magyarországgal a locarnóihoz hasonló paktumot kötni, hiába tettünk mi is ilyen nyilatkozatokat, Magyarországnak nem volt meg a hajlandóság erre a politikára. Azonban Locarnó hatása mégis olyan erős volt, hogy 1925 december elsejétől fogva, amikor a szerződést Londonban aláírták, egészen a múlt év szeptemberéig, amikor a Népszövetség ülése volt, mégis változás volt tapasztalható ugy Bulgária, mint Magyarország magatartásában.

Bulgária felé a mi államunk vette kezébe az iniciatívát és Bulgáriának

formális javaslatot tett ilyen barátságos szerződés megkötésére.

Ez a múlt évben történt, azonban rövid idő múlva a tárgyalásokat fel kellett függeszteni, mert a bolgár közvélemény még nem érett meg arra, hogy elfogadhasson ilyen Locarnó-politikát. A szófiai és a beogradi kormány egyetértettek abban, hogy a tárgyalások félbeszakításával nem vágják el a további érintkezés útját, sőt a szünetet arra használják fel, hogy ezt jobban előkészítsék.

— Ami Magyarországot illeti, a múlt év szeptemberében formális kontaktusba került Bethlen miniszterelnök Nincsiés külügyminiszterrel és ekkor

örömmel állapítottuk meg, hogy Magyarország megváltoztatta magatartását legalább is királyságunk irányában

és hajlandó arra hogy azt a viszonyt, amely eddig korrekt, de formális jellegű volt, más bázisra helyezze, hajlandó külön paktumot kötni Locarnó szellemében és a legbarátságosabb viszonyt óhajtja kiépíteni déli szomszédjával.

A mohácsi beszéd

— Bethlen grófnak ezt a politikáját formálisan is jóváhagyta mohácsi beszédével Horthy kormányzó. A beszéd mindkét ország közvéleménye igen szívesen fogadta és nálunk egyetlen ellenséges hang sem hallatszott és a tárgyalások egy külön formális szerződés megkötéséről meg is indultak és mindkét kormány vizsgálat tárgyává tette a szerződés tervezetét. A szerződés aláírására nem került sor és a feuarakadás okán egyrészt a mi államunk politikai viszonyát hozták fel, másrészt azt a kívánságot, hogy ezt a politikát, amelynek széles alapja van, előbb bevigyék a köztudatba és megakadályozzák a téves értelmezését egy olyan megegyezésnek, amely csak a mi államunk és Magyarország között jött létre. Közben Nincsiés lemondott, mint-hogy én résztvettem ennek a politikai előkészítésében, egyrészt és szerettem volna, hogy a mi államunk politikai viszonyát hozták fel, másrészt azt a kívánságot, hogy ezt a politikát, amelynek széles alapja van, előbb bevigyék a köztudatba és megakadályozzák a téves értelmezését egy olyan megegyezésnek, amely csak a mi államunk és Magyarország között jött létre.

— Először is meg kell említeni, hogy én résztvettem ennek a politikai előkészítésében, egyrészt és szerettem volna, hogy a mi államunk politikai viszonyát hozták fel, másrészt azt a kívánságot, hogy ezt a politikát, amelynek széles alapja van, előbb bevigyék a köztudatba és megakadályozzák a téves értelmezését egy olyan megegyezésnek, amely csak a mi államunk és Magyarország között jött létre.

— Én, mint közéleti ember mentem Pestre, semmiféle misszióm nem volt, csak az a kívánságom, hogy lehetőség szerint előmozdítsam annak a politikának a folytatását, a melyről azt hiszem, hogy érdekében áll mindkét államnak, vagyis a béke és a jószomszédi viszony politikáját.

— Budapestben alkalmam volt érintkezésbe lépni a magyar kormányparti politikai körökkel és a magyar külpolitika felelős tényezőjével, Valkó külügyminiszterrel és Bethlen miniszterelnökkel.

Tanácskozás Valkóval és Bethlennel

Valkó külügyminiszterrel való hosszabb beszélgetésem alkalmával — Valkó igen előkelő és diszkrét politikus, aki átván hatva a közeledés eszméjétől — azt a meggyőződést szereztem, hogy a magyar állam valóban akarja a közeledést és ezt nem tekinti vala-

mi más cél elérésére való eszköznek. Valkó különösen arra hívta fel figyelmemet, hogy szükséges, hogy a két állam rendezzen bizonyos konkrét kérdéseket, amelyek a megegyezést hátráltatják. Hangsúlyozta, hogy a barátság és a közeledés szükségességéről nemcsak a kormány, hanem az egész magyar közvélemény meg van győződve.

— Bethlen miniszterelnökkel másfél-óra hosszat tárgyaltam és olyan általános dolgokat ismertem meg, aki egész Közép-Európában kétségkívül a legtehetségesebbek egyike, igen jól van informálva a középeurópai és a balkáni kérdésekről olyan ember, aki reálisan számol a dolgokkal és nyíltan megmondta, hogy a magyar államot saját érdekei vezetik abban, hogy közeledést keres Jugoszláviával és reméli, hogy ez nekünk is használ. Hangsúlyozta, hogy Magyarország őszintén kívánja a békét és ez a magyar nép hangulatának a legmegfelelőbb, hogy a Locarnó politikáját kövesse.

Mindjárt másnap alkalmam volt meggyőződni, hogy ez a nyilatkozat megfelel a pártkörök hangulatának. Bethlen a pénzügyi bizottság ülést felhasználta annak bejelentésére, hogy Magyarország elhatározta, hogy Locarnó utjára lép.

A jugoszláv-magyar közeledés és a kisantant

— Felmerülhet az a kérdés, hogy ez a közeledés nem fogja-e gyöngíteni szívélyes viszonyunkat a testvéri Csehszlovák állammal és Romániával, szóval a kisantantot. Kijelentem, hogy megbeszélésem alkalmával a múlt év szeptemberében és most is

sohasem volt szó és nem is lehetett arról, hogy a mi barátságunk Magyarországgal gyengítse viszonyunkat Csehszlovákia vagy Románia iránt.

Mert a közeledés célja, hogy újból garantálja a békét. A magyar állam, amely eddig ügylátszott, hogy a békét megzavarhatja, ezzel a közeledéssel csak megerősítette volna Közép-Európa békéjét, ami nekünk Csehszlovákiának és Romániának egyaránt érdekünk.

— Ha ezt a célt legalább részben is el lehet érni, Magyarországgal való

megegyezéssel, ekkor ez a béke érdekében van. Ismétlem: mintahogy Locarnó politikája, amelyet Franciaország folytat Nyugat-Európában semmiképp sem zavarta meg Franciaország szövetségi viszonyunkat Csehszlovákiával és Lengyelországgal, épp ugy

ez a kísérlet, hogy Magyarország és mi közeledjünk egymáshoz, semmiképp sem zavarhatja meg a mi viszonyunkat Csehszlovákiával és Romániával.

E tekintetben egész világosan beszéltem Budapestben és azok a magyar politikusok, akikkel tanácskozásokat folytattam, csakis ilyen meggyőződést meríthettek a velem való beszélgetésből.

Bizalom Magyarország jövőjében

Nyilatkozata végén Markovics Lázár még a következőket mondotta:

— Magyarországon és különösen Budapestben a múlt év óta, amikor utoljára ottjártam, nagy haladást tapasztaltam. Elsősorban azt lehet észrevenni, amit a francia joie de vivre-nek nevez.

Az egész magyar gazdasági életben nagy haladás tapasztalható és meg lehet találni a hitet Magyarország jövőjében.

Nem akarok Magyarországot belügyeibe avatkozni, annyit azonban mondhatok, hogy azt az általános véleményt hallottam, hogy a Bethlen-kormány nemcsak erkölcsi támaszt talált a népben, hanem rendkívüli képességeiről is tanúságot tett a belügyi problémák egymás után való megoldásánál.

Magyarországon nincs gazdasági válság, mint nálunk.

Sikerült nekik jó költségvetési politikával pénzügyüket rendezni és nagy külföldi hiteletet kapni, amiből olcsó hitel jut a kereskedelem és ipar részére is. Budapestben már kezd érezhetővé lenni a háboru előtti hangulat, amikor az emberek meg voltak elégedve. Amíg nálunk minden oldalról válságot kiabálnak, Magyarországon nagy elégedettség tapasztalható.

Az újságírók ezután kérdéseket tettek Markovicshoz, akitől a Bácsmegegyei Napló munkatársa megkérdezte hogy budapesti megbeszélésem szövegéről-e a Habsburg-restauráció kérdése, amire Markovics Lázár a következőket felelte:

— Én a Habsburg-restauráció kérdéséről direkt nem beszéltem, de azt a benyomást szereztem azoknak a beszélgetéseknél a során, amelyeket magyar politikusokkal folytattam, hogy

a királykérdés megoldását nem tartják ma aktuálisnak Magyarországon.

Ezt egyik beszélgetésem alkalmával egy képviselő nyomatékosan hangsúlyozta előttem és mások is megállapították, hogy a mostani állapot a maga gazdaságpolitikai és pénzügyi sikerei folytán még hosszabb ideig fogja tartani magát.

Budapest szépségei

Munkatársunk megkérdezte Markovics Lázárt, hogy szóba kerültek-e a két ország közötti gazdasági kapcsolatok kérdése oly értelemben, hogy a magyar nagytöke és a magyar ipar utat találjon az országba.

— Erről is tárgyaltunk — mondotta Markovics — a kereskedelmi szerződés kérdésével kapcsolatban. Megállapítottuk azonban, hogy intímabb gazdasági kapcsolatról csak akkor lehet szó, ha politikai téren is közeledés történik.

Végül kijelentette Markovics Lázár, hogy Budapest azok közé a városok közé tartozik, ahol sok szépet lehet látni és tanulni.

Elhizás ellen

írja Vilfan gyógyszerész laboratóriumának Zagreb, Illica 204. szám, Gelb L. urnó Wien, Praterstrasse 18. szám a következőket:

Háts köszönet a küldött három doboz

„Vilfan-teáért”

amelyekkel nagyon meg vagyok elégedve. A tea valóban kifűző és az összes hólygok, a ki nek ajánlottam, állandóan használják és kolosszális eredményeket érnek el.

SPORT

Négy bajnoki mérkőzést
játsszanak le vasárnap Szubotícán
A. and Szomborban küzd a Szombori
Sporttal

A szubotícai alszövetség területén vasárnap kezdődik meg a tulajdonképpeni bajnoki szezon és már az első fordulón kívül izgalmas mérkőzésekre van kilátás. Tíz csapat kerül egymással szembe és mind a tíz nagy előkészületeket tesz a vasárnapi startra. A kisorsolt mérkőzések közül négyet Szubotícán, egyet pedig Szomborban játszanak le. A legnagyobb érdeklődés Szombor felé fordul, ahol a SAND és a Szombori Sport csapatai találkoznak.

A Szombori Sport nehéz munkát fog adni a SAND-nak, amelynek nagyon kell vigyázni, mert az esetleges vereség könnyen a bajnokság elvesztését jelenti számára. Az erőviszonyokat pontosan még nem ismerjük. A SAND a tavaszszal már elég jó formát áruolt el, de a Szombori Sport játékeréjéről a sportközönségnek még nem volt alkalma véleményét alkotni. Az ősszel 2:0 arányban győzött a SAND saját pályáján a Szombori Sport ellen. Most egy-két gólarányu győzelmet jósolunk a szubotícai csapatnak.

A Szubotícára sorsolt mérkőzések közül a Bácska és a Vrbászl SC küzdelme ígérkezik a legérdekesebbnek. Az ősszel 4:1 arányban a Bácska győzelmével végződött a mérkőzés; ezúttal kétféle góllal ismét a Bácska fog győzni. Izgalmasnak ígérkezik a ZsAK és a Szombori Sokó (Amateur) találkozása is. A ZsAK szintén komoly aspiránsa a bajnokságnak és a vasárnapi mérkőzés után előreláthatólag meg fog erősödni a ZsAK pozíciója. A múlt évi 3:3 arányú eredménnyel szemben a ZsAK győzelmére várható.

A Szubotícai Sport a jelek szerint ezúttal könnyen fog győzni a Szentai AC felett, amelytől az ősszel 2:1 arányban vereséget szenvedett.

Szubotícán játszik le az SzMTC-Kulai SC mérkőzést is. A mérkőzés favoritja a Vasas csapat, amely az ősszel is 6:0 arányban verte Kulát.

KÖZGAZDASÁG

A legtöbb adó
és a legkevesebb hitel

Vajdasági számadatok a Narodna Banka közgyűlésén

Beogradból jelentik: A Narodna Banka részvényeseinek évi rendes közgyűlésén több felszólalás hangzott el a bank-kormányzó kinevezésének haogtatása ellen, mert a kormány meg mindig nem választott az igazgatótanács jelöltjei közül. Szó volt ezenkívül a kamatláb maximalás kérdéséről és a hitelnyújtásról.

Panics Tihomir megállapította, hogy a nagy intézetek 14—16 százalékos kamatot szednek, míg a kisebbeknél uszora-kamat dívik. Szerinte a Narodna Bankának és a Postatakarékpénztárnak kötelessége a kamatláb maximalásának megoldása. Defrancesco Péter több hitelt követelt Szlovénia részére. Csurscin Gyóka, a zagrebi iparkamara főtitkára statisztikai összehasonlítást tett az egyes országgrészek adómegeterhelése és a Narodna Bankától kapott hitelösszegek magassága között. Számadatából kiderül, hogy a Vajdaság aránytalanul kedvezőtlen elbánásban részesül. Az állami adóterhek 27.62 százalékát a Vajdaság viseli, de a Narodna Banka által nyújtott hiteleknek csak 6.33 százaléka jut reá, tehát valamennyi országgrészes közül a legtöbb adót fizeti és a legkevesebb hitelt kapja. A vita befejeztével dr. Zebles Milán kereskedelmi minisztériumi osztályfőnök a kormány nevében kijelentette, hogy a bankkormányzó állás-

Enrilo
általános kedvelt
kofeinmentes pölkávé
igen zamatos és jóízű
s dacára annak
használatban olcsó.
Kapható minden
jól assortált
fűszerkereskedésben.

TŐZSDE

Zürich, március 8. Zárlat: Beograd 9.135, Páris 20.335, Newyork 25.22 önyolcad, Newyork 519.75, Brüsszel 72.3125, Milanó 22.8625, Amszterdam 208.0525, Berlin 123.25, Bécs 73.1625, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58, Budapest 90.8375, Bukarest 3.10.

Zagreb, március 8. Zárlat: London 276—276.80, Newyork 56.75—56.65, Dollár 56.15—56.35, Zürich 1094—1097, Trieszt 249.60—251.60, Amszterdam 22.80—22.86, Berlin 13.4870—13.5170, Bécs 800.50—803.50, Prága 168.30—169.10, Budapest 994.40—997.40, Lira 246.15—248.75, Pengő 991.50—994.50.

Budapesti gabonatózsde, márc. 8. A gabonatózsdén az irányzat változatlanul szilárd. Amíg a készáruipiacon az árak nem változtak, addig a határidőpiacon tovább emelkedett a márciusi buza és az áprilisi rozs. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon. Buza márciusra 33.74—33.78, zárlat 33.76—33.78, májusra 33.96—34, zárlat 33.98—34, októberre 29.10—29.16, zárlat 29.12—29.16, rozs márciusra 27.04—27.10, zárlat 27.02—27.04, áprillsra 27.24—27.26, zárlat 27.24—27.26. A készáruipiacon: Buza 33—35.50, rozs 26.70—26.90, árpa 22.70—24.10, sörárpa 25.60—29.60, köles 22—22.50, tengeri 20.40—20.80, zab 21.80—22.40, korpa 17—17.20.

Budapesti értéktőzsde, márc. 8. Magyar Hitel 87.4, Osztrák Hitel 11.8, Kereskedelmi Bank 106.6, Magyar Cukor 208, Georgia 24.9, Rimamurányi 95.6, Salgó 58.5, Kőszén 505, Bródi Vagon 5, Beocsini Cement 171, Nasici 178, Ganz-Danubiusz 191.8, Ganz Villamos 156, Athenaeum 27.5, Nova 39, Levante 29. Irányzat: lanyha.

Noviszdai terménytőzsde, márc. 8. Buza egy vagon bácskai 76 kilogramos kétszázalékos 305 dinár. Tengeri tizenöt vagon bácskai, áprilisi szállításra, Tiszavidék 167 dinár, két vagon bánáti 160 dinár. Liszt egy vagon bácskai 5-ös 377.50 dinár, másfél vagon 6-os bácskai 350 dinár. Sertészsir husz métermázsa hordókban netto franko 1875 dinár. Irányzat buzában tartott, tengeriben lanyha. Forgalom 20 vagon és 70 métermázsa. Érték: hétszázalékos beruházási kölcsön, kereslet 89 dinár, kínálat 89.50 dinár. Két és félszázalékos hadikárpótlási kötvény, kereslet 342 dinár, kínálat 343.50 dinár. Kereskedelmi és Iparbank részvény kereslet 185 dinár. Városi jódos fürdő 50 dinár.

Időjárás. A petrovaradani katonai Meteorológiai Intézet jelenti: Az egész országban esőzés várható, különösen a nyugati részeken. Az Adria-partokon sírókók, a felső Adria-parton gyengébb bőra van kilátásban, az ország belsejében szeles idő. A hőmérsékletben nem várható lényeges változás.

Vendéglőkbe és lakásokba
SZÉKEK

nagy választékban, olcsó és elsőrendű klvitelben. **HEMLER** butorúzet, **Novisad**
Világhírt gyártmányok egyedárusítója
Nagyban és kicsinyben!
1679

— Oriási pusztítást okozott Japánban a földrengés. Newyorkból jelentik: Tokióból és Japán más városaiból Newyorkba érkezett szikratáviratok szerint a hétfői földrengés rengeteg pusztítást okozott Japánban és egyedül Osakában legalább százan haltak meg a földrengés következtében. A sebesültek számát még hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani. Az anyagi kár igen nagy. Sok város és falu lángokban áll. Osakában és másutt is sok gyár, épület és bérház pusztult el. A földrengést Jokohamában is érezték, ott azonban nem okozott pusztítást.

— Gyászistentisztelet a noviszdai zsidó templomban. Noviszdáról jelentik: A noviszdai Chevra Kadisa előljárósága a múlt évben elhunyt Chevra-tagok lelkiüdvéért március hó 10-én, csütörtökön este 6 órakor gyászistentiszteletet tart.

A Szubotícai Vivóklub folyó hó 24-én, csütörtökön este 9 órai kezdettel táncal egybekötött teastélyt rendez a városi színház dísztermében. Tekintettel arra, hogy a polgári kaszinó és a szubotícai autókлуб szokásos farsangi mulatságai elmaradnak, oly széleskörű érdeklődés nyilvánul meg az estély iránt, hogy az a szezon legsikerültebb mulatságának ígérkezik. A meghívók a közeli napokban kerülnek kibocsátásra, a polgári kaszinó és az autókлуб, valamint az Oficirszki dom tagjai ezenkívül korporative is meghívotnak.

— Felsőszertés miatt letartóztatott földműves. A tavankuti csendőrség kedden délelőtt letartóztatta Vlahovics Sztipán tizenkilencéves tavankuti földművest, aki felsőszertést követett el. Vlahovics Sztipánt a csendőrség kedden délután bekísérte a szubotícai államügyészség fogházába.

— Zsidó istentisztelet. A noviszdai zsidótemplomban március 8-ától kezdve az esti istentisztelet úgy pénteken, mint hétköznapokon hat órakor kezdődik.

KINTORNA

A férj figyelmezteti a tengeri fürdőbe készülő feleségét:

— Ne felejtse el drágám, az orvos megtiltotta, hogy fürdj!

— De azt nem tiltotta meg, hogy fürdőruhát viseljek!

*

Kohn találkozik Grünnel és megkérdi:

— Hol voltál?

— A bíróságon, beperelt Weiss.

— És mit mondtál ott?

— Összeszidtam alaposan a bírót.

— És nem történt semmi bajod?

— Nem.

— Hogy lehet az?

— Hát hallotta?

*

Egyik műkedvelő társaság közismert rendező-zsenijével történt. Künn állt a színház kapujában. Zuhogott az eső, egyszerre csak nagyot villámlott, de a dörgés elmaradt utána. A rendező erre így szól a mellette álló műkedvelőkhöz:

— Figyeltétek ezt a slendriánságot? Nálam ilyesmi nem fordulhat elő!

*

— A mi foglalkozásunknál soha se lehet tudni, mit hoz a holnap.

— Talán miniszter ön?

— Nem, hanem időjós.

ra történt jelöléseket a kormánnyal egyetértésben és a törvény szellemével összhangban kell revideálni, mert a Narodna Banka nemcsak részvénytársaság, hanem fontos országos intézet, amelyhez az államnak nagy érdekei fűződnek. A közgyűlés elfogadta ezután a nyereségelosztási javaslatot, amely szerint a részvényesek minden részvény után negyven dinár osztalékot kapnak.

Az igazgatóság tagjává a következőket választották meg: Gyurics Mihájlo, Szretykovics Ljuba, Milanovics Pera, gróf Kulmer Mirosláv, dr. Dungserszki Gedeon, Popovics Szvetozár és Jelacsin Iván. A felügyelő bizottság tagjai Popovics Milivoje, Azriel Hálim és Hrihár Dragutin lettek.

Kereskedők panasza a noviszdai postahivatal ellen. Noviszdáról jelentik: A noviszdai kereskedők sérelmezik a noviszdai postahivatalnál uralkodó állapotokat, amelyek sok tekintetben megbénítják a gazdasági életet. A noviszdai kereskedők címére rengeteg postai vámsomag érkezik, amelyeket a szubotícai postai vámhivatalhoz küldenek el, mert Noviszdán, ahol a Vajdaság legnagyobb postaépülete van, amely megszavazott hitel hiányában évek óta készül és még mindig nem jutott el a befejezéséhez, nem tudtak a postai vámhivatal részére helyiséget találni. A Szubotícára küldött csomagok hetek, sokszor hónapok múlva kerülnek kézbesítés végett Noviszdára. Noviszdán azonban további 2—3 héttig nem fogják kiképesíteni a csomagokat, mert a postai vámsomagok raktárával a posta más helyiségbe hurcolkodik. A noviszdai gazdasági szervezetek szombatra tiltakozó gyűlést tartanak és panaszuikkal a miniszterhez fordulnak.

Árlejtés a szubotícai ügyészségen. A szubotícai államügyészség március 17-én szóbeli árlejtést tart. Az ügyészség a fogház részére szükséges élelmiszerek és tüzelőanyag szállítására tűzött ki árlejtést. A feltételek megtudhatók a szubotícai ügyészség ötös számú helyiségében.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város mellett szám a hullámhosszt jelenti)

Szerda március 9

Bécs (517.2): 16.15: Koncert. 19: Hangverseny. Este tánczene.

Zagreb (310): 17: Délutáni koncert. 18.45: Hírek.

Prága (348.9): 12.15: Déli koncert. 16.30: Spanyol zene-est. 20.08: Vegyes zene. 21: Hangverseny.

Még 1 napig tart az
olcsó kiárusítás
Konrath d.d.
Subotica

London (361.4): 14: Zenekari hangverseny. 17: Zene. 20.15: Klasszikus zene-est. 20.45: Katonazene.

Lipce (365.8): 16.30: Gyermek előadás. 20.15: Koncert.

Róma (449): 14: Hangverseny. 17.15: Jazzband. 20.45: Koncert.

Berlin (483.9): 21.30: Szonáta-est. Budapest (555.6): 17.15: Schuman-est.

20: Bartók Béla zongoraestje.

NYILT-TÉR

Tisztelettel értesítjük b. vevőinket, hogy Róth Béla utazónk tőlünk kilépett. Rendeléseket részünkre továbbra is jogosítva van felvenni.

Subotica, 1926. március 7.

S. Bedő Vojvodina
Subotica

2253

Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási R. T.
Hirdetés

A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási R. T. (M. F. T. R.) közhírré teszi, hogy a darabáru felvételt folyó évi március hó 1-én az összes viszonylatokban megkezdte.

Az új menetrend alapján a szállítmányok lebonyolítása sokkal rövidebb idő alatt történik, mint eddig és pedig:

Regensburgból Noviszadra vagy Beogradba kilenc nap alatt,

Passauból Noviszadra vagy Beogradba nyolc nap alatt,

Linzből Noviszadra vagy Beogradba hét nap alatt,

Wienből és Bratislaváról Noviszadra vagy Beogradba öt nap alatt,

Budapestről Noviszadra vagy Beogradba két nap alatt érkezik a szállítmány.

2052

Igazgatóság.

Értesítés

Értesítjük a helybeli izr. hitközség igen tisztelt tagjait, hogy Szent Egyeletünk f. évi március hó 13-ikán tagfelvételi ünnepélyes közgyűlést (Assifát) tart, miért is felhívjuk mindazon hittestvéreinket, kik magukat a Szent Egyelet kötelekébe felvétetni óhajtják, hogy ebbeli kívánságukat az egyelet irodájában a hivatalos órák alatt bejelenteni sziveskedjenek.

Subotica, 1927. február 24.

Subotikai Izr. Szent Egyelet
elnöksége

1822

**Toroknak
légszőnek
tüdőnek**
kitűnő a

**Valda-
pasztilla**

Kapható az összes
gyógyszertárakban és
drogériákban

Kérjen mindenütt
„VALDA”
felírású dobozt

URASÁGI CSIRAPÉPES

MUHARMAG

kicsinyben és nagyban kapható

GLIED VILMOS

cégnél Subotica — Telefon 588.

Képzett villamoshálózati

szerelő

azonnal felvétetik. Ajánlatok az eddigi működés megjelölésével „Szerelő F.” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

2205

Mészégetőkemence

saját iparvágánnyal
bérbeadó. Cim:

GLIED BERNÁT
téglaiparos 722

Subotica, Zrinjski trg 31.

PÁRIS

Tavaszi

**kalap-
ujdonságai**

megnyerők ésszen-
z cíások

Pašićeva ul. 9.
(Edénypiac)

**Galgóczy Magántanfolyam
és Jogiszeminárium**

Budapest, VII., Mária Terézia
ter 3 szám. (Bácssz. utca)

Előkészít 1896

középiskolai magánvizs-
gákra, érettségire, alap-
vizsgákra, szigorlatokra.
Kitűnő jegyzetek.

Bördisműárak

milyen leszállított árban
kaphatók

SCHLAGER HENRIK

speciális bördöndősnél

Subotica

(Aleksandrova ul. 1 sz.)

A legutolsó divat szerinti
ridikülők megérkeztek.

11233
**1 liter kitűnő
süller bor 6 dinár
fehér bor 7 dinár**

azonkívül karlócai ürmös,
saját főzésű törköly-, szil-
va- és barack-pálinka,
tea, ram, teasütemények
a legolcsóbban beszerez-
hetők:

**NOJCSEK
GÉZA**

fűszerkereskedésében

ELŐNYOMDÁT

MODERNŰL FELSZERELVE,
LEGOLCSÓBBAN SZÁLLIT

**Leopold
Sámuel**

előnyomda berende-
zési gyára
Senta

4852

A legrégebb bécsi
szarvasmarha és sertés
bizományi és exportüzlet

Otto Benedekovits
Wien III/4. — St. Marx
Telefon interurbán 92-402
Alapítva 1868.
Éjjeli telefon 98-402.

Kiadóabeltáren

egy esetleg két nagy
világosüzlethelyiség.
Bővebbet

SCHÄFFER RÓZÁNÁL
tűpostával szomben

ABLAKÜVEG

minden méretben legelőnyösebb
áron

Drag. Obradović
gyári lerakata Beograd
Kr. Milana 31. (Uroševa Pivnica)
Telefon 31-06. 9652

SZÉNA

és SZALMA

garantált elsőrendűt
ajánl 50 méteren
felüli téte ekben

BRUCKNER JOSIP
Vinkovci

Butor 1485

Épület

Portál

LEGELŐNYÖS BB.N

SZAKÁCS-nál

Šrossmayerova ul. 8. Hupiac

*Kerékpárt, kerékpár-
a ktrészeket, külső és
belső gummit, varró-
gépet, gramofont, gram-
ofon emezeket, footb all-
labdát legolcsóbb áron
szállit*

Em. Fischer
Zagreb

Sudnička ulica 3/17

Nagy épes árjegyze: 3 dinár.
evél élyez ellenében
ingyén és bé mentve 1572

*Tavaszi divatujdon-
ságok, felöltők,
öltöngők
stb.*

Michler István

u i divat szabós gában
SKOTUS VIATOR ul. 5
2037

FUTÓ URI és NŐI
ANGOL SZABÓSÁG
SZUBOTICA

II. Mlinkova ul. 6. Posta
és bank között 5. saro 1008

TÜZIFA

Aprítva és házhoz
szállitva **36 din.-ért**
429 kapható

WEISZ DEZSÓ

fakereskedő. Posta melle t.

Semberi turó csak akkor jó,
Ha az Cirilovtól való.

M. CIRILOV

SOMBOR 11676

Zongorák Planinók
a világ legjobb
márkái. Hosszu
lejáratu részlet-
fizetésre a leg-
nagyobb raktár
az országban

KAIN
hangszerkészítő Subotica,
Városháza épület.

Lagner

nőlfodrász-üzletben a
kiszolgálás elsőrangu

**Bubihajvágás, ma-
nikúr, ondulálás,
hajfestés, hajmun-
ka, maskirozás és
babaklinika**

Mi de fele női hajat a legma-
gasabb áron vesz ezen a héten
Jovan Lagner
fodrász, Pašićeva ulica 6

SZENZÁCIÓS KÖNYVUJDONSÁG

JESÚS DE ARAGÓN

A HÉT PUPÓS TORNYYA

SPANYOL KALANDOS REGÉNY

Bérmentes küldéssel ára 35 dinár

Megrendelhető:

Minerva d. d. könyvosztálya Subotica

**Féláru utazás Budapestre
és vissza, ugy a jugoszláv,
mint a magyar vasutakon**

Kiállítási igazolvány felmutatása
mellett 1927. március 19-27. között

vizum nélkül

is átléphető a magyar határ. Ez esetben a vizum
utólag Budapestén szerzendő be 50% árkedvezmény-
nyel. E vizum két havi tartózkodásra jogosít.

Az Országos Mezőgazdasági Egyesület 1927
március 24-től 28-ig tenyészállat- és mezőgazdasági
kiállítást rendez. Ez alkalomból

1927. március 13-tól április 6-ig

ugy a jugoszláv, mint pedig a magyar vasutakon
féláru jeggyel lehet Budapestre és vissza utazni.

A kiállításra utazóknak szabályszerű és magyar-
országi utazásra is érvényes SHS utlevéllel kell ren-
delkezniök. A vizumnélküli magyar beutazási kedvez-
mény, illetve az utólagosan beszerzendő féláru vizum,
valamint a vasuti menetdíjkedvezmények csak a ki-
állítási igazolványok birtokosai által vehetők igénybe.

A kiállítási igazolványok ára 80 dinárban van
megállapítva és kaphatók a felkért vidéki SHS. Kereske-
delmi Testületeknél, Pénztintézeteknél, Utazási és
Utlevélhivataloknál és a **Beogradi Magyar
Kereskedelmi megbízottnál** — Beograd,
Palata Akademia, telefon 20-23. — ahol a kiállításra
vonatkozó minden közelebbi felvilágosítás díjtalanul
beszerezhető. (Válaszbélyeg melléklendő.)

Azok, akik már 1927. március 19-ike előtt óhaj-
tanak a féláru vasuti kedvezmény igénybevételével
Budapestre felutazni és azok, akik nem akarnak a
vizum utólagos beszerzésével Budapestén időt veszteni
és annak utána járni, a szabályszerű magyar beuta-
zási vizum beszerzése végett utleveleket a **Beogradi
Magyar Kereskedelmi megbízotthoz**
postán előzetesen is beküldhetik.

**A TÖKÉLETES SZÉPSÉG KELLÉKEI:
A SZÉP ARC ÉS A SZÉP HAJ**

A haj, akár hosszú, akár rövid, csak
akkor válik a hódítás eszközévé, ha lágy, selymes
és dus, ami egyedül a külföldi szaktekintélyek
által ajánlott **Juno-hajszesz** használata által érhető
el. E szer, már egy üveg használata után, nemcsak
a haj növeését segíti elő, hanem megszünteti a
kellemetlen korpaképződést és a hajszirosodást.

Nagy üveg, teljes kurára elegendő, 55 dinár
portóköltéssel együtt.

Egyedárusítás SHS királyság területén:

„JUNO“ Kosmetikai Salon, Subotica
Aleksandrova ulica 6.

**Komplett
jégcella berendezés**

25 liter cel aürtartalommal

ELADÓ

a Häfner-féle gőzmalomnál
Novisadon

של חם

**Husvétii
paprikát**

ismét készít ez évben, kitűnő édes-nemes
minőségben, szigoruan rituális előírás
szerint

Deutsch Mózes

szubotical ort. főrabbi ur felügyelete alatt

DÉNES, HORGOS, BAČKA

2204

J. N. SCHULHOF D. D. OSIJEK

ALAPITVA 1867.

Jugoszlávia legnagyobb

íával égető mészmuvei

Ajánl elsörendü szavatolt por- és kömönös fehér darabos mészot. — Képviselet Vojvodna részére: Révai Adolfnál Subotica — Telefonszám 551.

**Gazdák,
kertészek figyelmébe!**

Legkiválóbb szegedi fajliszta, örlésre, alkalmas, bőtermő

PAPRIKAMAGOT
ajánl:
DÉNES, HORGOS, BAČKA

**FELLENDÜL
AZ ÜZLETE**

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagylevélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számláit

Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétellel.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

TATAI SZÉN

KAPHATÓ

CARBON

ADOLF NATHAN & Co. K. D.-nál

NOVISAD

Telefon 483 Trg Oslobodjenja br. 6

Vezérképviselet Alsó-Bácska, az egész Bánát, Horvátország és Slavonia területére

1152

BUTORSZÖVETEK

Selyem ripszek

Brokátok

Damasztok

Velourok

Moquettek

Matracgradlik

Szőnyegek

Futók

az összes kárpitos ke lékek nagyban és kicsinyben.

ZSÁKOK, PONYVÁK, ZSINEGEK, KÖT LÁRUK

Mintákat vidékre is küldünk.

Weitzenfeld és Társa

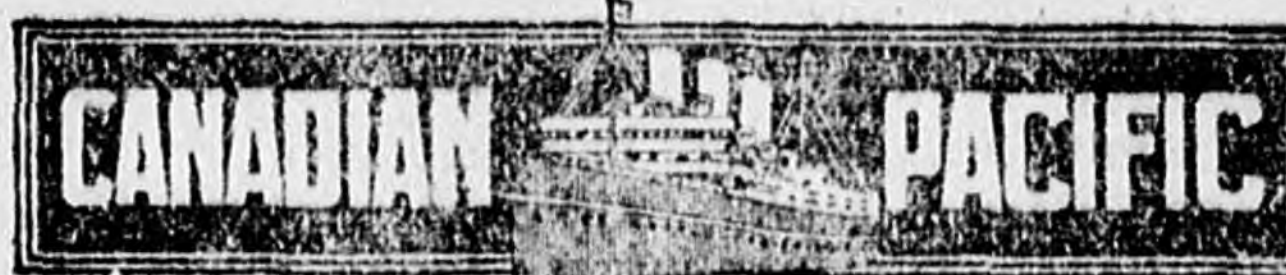
Subotica

Detail: Városi bérpalota.
Engros: Vilsonova ul. 7.

**Ne késsen
KOMLÓZSINEG**

szükségletét idejekorán még kedvező árak mellett lefedezni, mert a nyersanyag drágulása folytán áremelkedés várható

**FONÓ
ÉS KÖTÉLVERŐGYÁR
R. T.
ODŽACI (BAČKA.)**

Magyar vagy német földmunkások és családjaik

február végétől kezdve szállítanak

Kanadába

Indulás minden héten.

Mindennemű felvilágosítással szolgál **ingyen**
CANADIAN PACIFIC

Beograd Wilsonov trg 107. Sombor R. Kovačić Pariška 2.

Őrizkedjék csaló ügynököktől.

447

**„DAMA“
FEHÉRNEMÜSZALÓN**

A legújabb szabásu ingbugyik, hálóingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurral. Himzések, azonkívül ágyneműek, asztalneműek, storkok stb.

**Tolstojeva (Ódor) ulica 21.
Telefon 111.**

Szobafestők, mázólok, asztalosok, kocsigyártók

és a t. közönség szives tudomására hozom, hogy üzletemet

festékosztállyal bővítettem ki

hol az összes belföldi festékeket, lakkokat raktáron tartom

SCHÄFFER RÓZA — Főpostával szamben

**BONBELVOK FIGYELMEBEI
FORGÓSZÉKEKET**
azelőtt Bécsben most Suboticán gyártja
SZÖLLŐSI JÓZSEF

Peja Kuzindžićeva ul. 20. — Kapható 420 dinártól 460 dinárig jótállás mellett. — szállítás az egész országra

Felkérjük a **noviszádi** t. hitk. tagokat, hogy

M A C E S Z

szükségletüket e hó 20-ig előjegyezni sziveskedjenek. Egy kg macesz Din. 15., gries és liszt Din. 16. Előjegyzéskor az összeg fele lefizetendő

MACESZGYÁR Novisad, Ustavska ulica 36.

Köszönetnyilvánítások

G. Bogojević, udvari gyógyszerháza, Skoplje

A küldött „Ruski Melem“-et megkaptam. Az eredmény kolosszális. Kérem küldjön azonnal még 10 dobozzal.

Jovo Milotić Temesvár

„Ruski Melem“-et megkaptam, az eredmény meglepően jó. Fogadja érte köszönetemet. **Salomon Saporita, kereskedő Solun**

A küldeményt megkaptam. Köszönöm. Kérem küldjön még egy tucat „Ruski Melem“-et a régi címre, **Mihaloki Dimofulos, Jedrene.**

A csomagot megkaptam, az eredménnyel meg vagyok elégedve. Kérem küldjön még 10 „Ruski Melem“-et utánvétellel **10627 Ribarac Žigubica.**

Kapható minden jobb gyógyszerházaiban és drogeriáiban
Posta útján utánvétellel szállít. **Dvorska Apoteka Bogojević Skoplje — Egy doboz ára Din. 25.—**

A LEGJOBB NEMET RADIÓUJSAG A

„RADIOWELT“

Megjelenik minden szombaton. Tudományos cikkek a népszerű illusztrált rádióriportok.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

WIEN III., RÜDENGASSE No. 11.

Ne mulassa el még ma előfizetni ezt a kitűnő rádiószaklapo

A „RADIOWELT“ előfizetési árai:

Egész évre 300 dinár — Félévre 160 dinár
Negyedévre 80 dinár. Egyes szám ára 8 dinár.

SÉVIGNÉ PENSIONAT

**IZRAELITA LEÁNYNEVELŐ INTÉZET
LAUSENNE (SVÁJC)**

Alapítva: 1908.

Elsőrangú tanerők. Kitűnő ellátás. Saját sporttelep **Francia, angol, német és olasznyelvű** oktatás.

Vadregényes táj a genfi tó partján. Elsőrangú referenciák. Igazgatónők: **M. Bloch, officier de l'Academie és B. Bloch.**

Kereskedők figyelmébe!

Kézzelvarrott **paplanok** minden minőségben a legolcsóbb áron kaphatók

S. Kramer Subotica, Trumbićeva ulica 11.
Szabó és paplanvatta gyári áron. 10045

**FÉRFI GYAPJU KELMÉK
KIÁRUSÍTASA**

GYÁRI ÁRON ALUL

1927. március 1-től március 15-ig

STRASSER BÉLÁNÁL

Subotica IV, Vilsonova ul. 46. Fakultéttal szemben

Hotel „SRPSKI KRALJ“ Novisad

Željezničeva ulica 27. Villamos megálló a szálloda előtt

Ajánlja a t. utazó uraknak teljesen ujonnan berendezett elsőrendű tisztaságú szobáit. Leszállítási árak. Ugyanott fiatalok számára felossgal portásnak felvétetik. Egy új pianino eladó

1823

KÉRJEN MINDENÜTT REKORD

REKLAMARAK!

gummi cipősarkot,

amely elsőrangú amerikai és angol nyersanyagból, a legjobb kidolgozásban készül és ennek folytán a használatban a legjobb és tartósság tekintetében felülmúlhatatlan, amelyről mindenki az első próba után meggyőződhet. 1253

KORZO MOZI

Szerdán utoljára

Dél rózsája

a nagysikerű Henny Porten szenzáció

Csütörtöktől:

Nyugat felszabadító

Hatalmas méretű kalandfilm, az inkák mesés kincseiért küzdelem életre-halálra az indiánokkal

LIFKA MOZI

Csütörtök-vasárnap Irodalmi és színházi esemény. — Fanamettfilm.

BOHÉMEK

Murger regénye és Puccini operája filmen, minden előadáson

HANGVERSENYMimi Lillian Gish
Rudolf John Gilbert
Musette René Adorée

Jövő héten FAUST

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérve tartózkodni a válsághelyzet miatt.

VÁROSI MOZI

Márc. 7, 8, 9. Márc. 7, 8, 9.

HÉTFŐ, KEDD, SZERDA

Két szíjger.

VENUS TEMPLOMA

romantikus szerelmi kaland, 1000 szép nővel 7 felvonásban

A VASPÁNCÉL

kalanddráma 6 felvonásban.

Főszereplők: Adolf Menjón és Buck Jones

LEVELEZÉS**Dancing Boheme** második füzetét megjelent. A világ legszebb és legjobb 20 ének és tánc slágeret megkaphatja 36 dinárért. Hnis Rudolfnál zeneműkereskedés, Subotica. 1961**FOGLALKOZÁS****Vállalok** könyvfelkötést, mérleg készítést, elhanyagolt könyvek rendbehozását. **könyvszakértői munkákat**, állandó óráknyvitelést, könyvviteli tanítást. Borbély L. magán és bírósági könyvszakértő. Noviszad. Postafiók 75.**Gabonaszakmában** nagy gyakorlattal bíró fiatalember állást keres azonnalra. Cim a kiadóban. 2159**Házvezetőnek** keresek szerény, középkorú gyermek-szerető nőt nyelvtudással. Kmetty kereskedő Horgos. 2229**Értesítés**

Értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy Subotican I. Bane Sudarevićeva u. 25. szám alatt (krumpli piac)

női divatszalon

nyitottam. E vállalom koszt m. köpeny, estéyi és utcai ruhák készítését a legújabb divat szerint és a legjutányosabb áron. Szentes Janka szalonjában 10 évig dolgoztam és ez garancia arra, hogy az igen tisztelt hölgyközönség legkéryesebb igényeit is ki fogom tudni elégíteni. Szíves partifogást kér

2103 **Flamann Bözsi****Fahivatalnok** (fiatal) öt éves prakszissal, szerb és magyar nyelvismerttel, állást keres. Szíves megkeresések «Szorgalmas» jellegre a kiadóba kér. 2222**Jó megjelenésű** fűszerkereskedő segéd állást keres. Cim: Erdős Jenő Bačko Petrovoselo. 2239**Maklura Sätzlinge** 2 Jährige für lebende Zaune vorzüglich geeignet. Preis pro Stück 2 dinár. Michael Hammang Sveti Hubert. 2241**Szép és modern fényképek**

a legolcsóbban

Kapiszta

fotószalonjában készülnek.

Szubotica, Aleksandrova ulica 9. sz.

Kiszolgáló kisasszonyt, ki szerbül beszél, szolid viselkedésű felvesz Krécsi könyvkereskedés. 2249**Varrólányok**, kik önállóan dolgoznak, felvétetnek Hirm salonban Strosmajerova ul. 22. Halpia. 2256**Magyar és német** perfekt gyors és gépirónót vagy gépirót azonnal felveszünk. Mavro Heumann Subotica. Karadjordjev trg 12. 2245**Gazdasági vagy kertész segédet** keres **Tenia Vladisavljević**, magkereskedés, Beograd, Bosanska u. 30. 2213**Maradék nagy kiárulás**

férfi- és női szövetekből.

Lejko Bélánál

Rudić ul. Átjáró-ház

Házvezetői állást keres magányos urnál, háztartás minden ágában jártas, kitűnően főző, varráshoz is értő, jó bizonyítványokkal rendelkező 40 éves nő. Beszél szerbül, magyarul és németül. Cim a kiadóban. 2189**Házmasternek** gyermektelen fiatal házaspárt felveszek. Szubotica, Sudarevićeva ul. 40. 2259**VÉTEL-ELADÁS****Teljesen jókarban** levő, 4 luku Hoffherr morzsoló 3 HP benzinnel motorral értékesítendő eladó. Márton gépész. Kničanin, Bánát, Titel mellett. 2135**Gummi és combine fűzők**, fehér és színes, a legjobb kivitelben **Gutai Ferenc**nél, VIII., Ostojićeva ul. 29**Komplett szép hálószoba** berendezés eladó. Megtekinthető naponta d. u. 1-től 3-ig. Janko Pipan Oslobodjenja ul. 9. 2223**Herendi porcellánok**

és más műtárgy ajándékok érkeztek, melyek legolcsóbban s abott áron beszerezhetők

Balog Lina cég Subotica

2256

Márciusban jelenik meg

TAMÁS ISTVÁN

új könyve

Öt világrész a Szajna partján

180 oldalon negyven rézkarcserű illusztrációval, elegáns kivitelben.

ELŐFIZETÉSI ÁRA 30 DINÁR

A politika, színház, mozi, képzőművészet és irodalom világhírességei sorakoznak fel ebben a vastag kötetben.

Előjegyzéseket elfogad a Minerva könyvosztálya.

MEGNYILT és látványosság számba megy**Beck Jenő Subotica**

Rudićeva ulica. (Gyümölcs piac)

kötött-szövött, harisnya- és keztyűáru speciális szaküzleteTelefon 300 **NARODNI BIOSKOP** Telefon 300

Ma szerdától vasárnapig.

LUCIANO ALBERTINI

a kalandorok királya, ezidei egyetlen és az eddig megjelent legszenzációsabb kalandor szenzációjában

A rejtélyes gyilkosság!

(Emberök veszélyben)

Rendkívül izgalmas kalandor szenzációja 8 lebi incselő felvonásban. — A főszerepben: **Luciano Albertini**. — Az izgalmak. A kalandok. A nyaktörő mutatványok filmje.**Világszenzáció!****Paplan** részletfizetésre gyári áron, heti vagy havi fizetésre. Raktáron klot és vatta minden mennyiségben, paplanok minden színben és minőségben 140.— dinártól feljebb, paplan-varrás 55.— dinár. Bullovčić Béláné Német Margit paplanos. Subotica, Pašićeva 8. — Edénygyac. Gőzfürdő során. 9549**Hölgyek figyelmébe!**

Megérkeztek

a legújabb bécsi és párisi

modellek

SELYEMKALAPOK

100 dinártól

és alakítások jutányos árban készülnek.

Tanulóleányok felvétetnek.

Hirm Rózsánál

2257 Posta-utca

Hálószoba, garderober szekrény, falóra és egyéb butorok sürgösen és olcsón eladók. Cim a kiadóban. 2011**150 dinár**

10.000 kilogramm dunai homok, ab Bogojevó, duna-parti vágány, vagonokba rakva állomáson 200 dinárért minden nap kapható. Johan Merkl, Sonta. 1609

Majsai szőlőkben 764 négy-szögöl szőlőföld azonnal eladó. V. Otvorena ul. 11. Ugyanott egy ebédő szekrény és butorok eladók. 2237**Tíz hónapos farkas-kutya** olcsón eladó. III. Obradovićeva 16. 2240**Hárs és gyümölcsfák**, kanna rózsá, vad-kajszi és szilva csemeték eladó. Bodor kertésznél Adán. 2247**Elköltözés** miatt teljes lakberendezés, rézágak, gyönyörű ebédő, konyhabutor, disztárgyak, kézimunkasztór olcsón eladók. Megbízott Lang Agentura Pašićeva ul. 3. I. 2258**Apo'lo Novisad**

Március 9—10-én

A leleplezett milliárdos

vigjáték 7 felv. Rosenhayn regénye nyomán.

Jacoby rendezése.

Főszerepben:

Lilie Pavanelli.**KÖLÖNFÉLE****Ne mulassza el az alkalmat.** Női készitások finom bőrből 30 dinártól. Női harisnyák nagy választékban. Selyem nyakkendők 28 dinártól. Férfi ing, prima anyagból 75 dinártól. Jó minőségű férfi zokni 15 dinár. Gyermekcipők 30 dinár. Duplán varrott szandál minden számban. Vujkovic János (volt kisbazar) Rudićeva 3.**Szalmakazalozók**, kazalozók, láncok, szalma- és töregrázó tengelyeket jutányos áron készít. L. Fuchs gépműhelye Kula. 813**Elcserélném** házamat, mely két épületből áll, 3—4 szobás családi házzal. Esetleges értékkülönbséget fizetéssel. Cim a kiadóban 1851**Új csládi ház** nagy telekkel eladó Paje Dobanovacka 28. 2045**Egy szalngarnitúra** olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2048**Telikert** berendezek 500 dinárért, 20 cserép legszebb, legnemesebb délszaki növényekből. Diszfenyők januári kiültetése gyökézzettel. A legbiztosabb, rendkívül nagy választék, olcsó árak. Kain Lajosné virágkertesze. Üzlet: Városháza. Telep: Villanytelep mellett. 10312**Keresek** Palicsan egy két szoba és konyhából álló villalakást, lehetőleg a központban. Cim: Aleksandrova ul. 1. Házmasternél. 2244**Két szoba konyhás** fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Weisz Ármán, Sudarević ul. 85. 1920**Elemi és középiskolai** tanulókat előkészíték szerb, német és magyar tantárgyakból, magánvizsgára is. Hegedűsné tanítónő, Frankopanska (volt Magyar) ul. 43. sz. 2134**Gyümölcs** és egyéb fa, rózsafa, bokor és futórózsákról árjegyzéket díjtalanul küld: Gallé Viktor városi kertész, Senta (Bačka) 2167**Somborban** kiadó két három-három szobás butorozott lakás konyhahasználattal. Egyik azonnal, a másik augusztus 15-én beköltözködhető, havi 1000 dinárért. Kapatan Sućića ul. 25. 1985